

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

The Casual Factors Influencing for Attitude toward Violent
Behavior of Matthayomsueksa 5 in the Secondary
Educational Service Area Office 21

เอกสิทธิ์ ประครองศรี¹

สมบัติ ท้ายเรือคำ²

บงอร กุมพล³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 จำนวน 1,000 คน จาก 20 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมความรุนแรงของครู พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว พฤติกรรมความรุนแรงจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลของสื่อ แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค ความฉลาดทางอารมณ์ การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการควบคุมตนเอง และเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง มีค่าความเที่ยงของแบบวัด เท่ากับ .935, .935, .934, .855, .836, .803, .853, .847 และ .830 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) ด้วยสถิติการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) แบบมีตัวแปรแฝง (Latent Variable) ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1) โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ที่พัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติ $\chi^2 = 271.23$, $df = 259$, $\chi^2/df = 1.133$, $p = .288$, $CFI = 1.00$, $GFI = .982$, $AGFI = .968$, $RMSEA = .007$, $RMR = .017$ 2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง คือ ความสามารถในการควบคุมตนเอง และตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง คือ เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของครู เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงจากกลุ่มเพื่อน อิทธิพลของสื่อ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค ความฉลาดทางอารมณ์ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งตัวแปรในโมเดลทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงได้ร้อยละ 75.70

คำสำคัญ : ปัจจัยเชิงสาเหตุ, เจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง, การวิเคราะห์เส้นทาง, โมเดลสมการโครงสร้าง

¹ มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Abstract

The purpose of this study was to develop and examine the validity of the causal model of attitudes toward violent behavior of The Matthayomsueksa 5 in the Secondary Educational Service Area Office 21. The sample consisted of 1,000 Matthayomsueksa 5 students from the 20 school in the Secondary Educational Service Area Office 21, obtained using the multi-stage random sampling technique. The tools used for the study were the measurements of attitudes toward violence behaviour, teacher's Violence, family violence, peers, media, adversity quotient, emotional intelligence self esteem self control and attitude to violence which had their reliabilities at .935, .935, .934, .855, .836, .803, .853, .847 and .830 respectively. Data were analyzed by latent variable of path analysis of structural equation modeling (SEM).

The results of the study were as follows:

1) The causal model of attitudes toward violent behavior of The Matthayomsueksa 5 in the Secondary Educational Service Area Office 21 was consisted with empirical data regarding $\chi^2 = 271.23$, $df = 259$, $\chi^2/df = 1.133$, $p = .288$, CFI = 1.00, GFI = .982, AGFI = .968, RMSEA = .007, RMR = .017 2) The variable directly affecting attitudes toward violence behaviour was self control and the variables both directly and indirectly affecting attitudes toward violence behavior were teacher's Violence, family violence, peers, media, adversity quotient, emotional intelligence and self esteem. All variables could explain the variance of the attitudes toward violence behavior at 75.70 percent.

Keywords : The causal factors , Attitude toward Violent Behavior, path analysis ,structural equation modeling

บทนำ

ในสภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เด็กและเยาวชนที่จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จึงเป็นทรัพยากรและทุนพลังอันสำคัญในการพัฒนา ประเทศชาติ แต่ในยุคปัจจุบันกลับพบว่าวัยรุ่นที่เป็นวัยกำลังศึกษาเล่าเรียนทั้งหลายได้ใช้ชีวิตเที่ยวเตร่ตามสถาน บันเทิง ศูนย์การค้าร้านเกม และผับ ซึ่งสามารถพบเห็นกันได้จนกลายเป็นเรื่องปกติ (เดมทิพย์ พาณิชพันธุ์. 2550 : 1 ; อ้างอิงมาจาก ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน. 2549 : 8) ดังปรากฏเป็นข่าวตามสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น “รวบแก๊งโจ๊กพวกก่อเหตุ ตะลุมบอล ใช้มีดฟันตำรวจและยิงถูกชาวบ้านได้รับบาดเจ็บ” (ไทยรัฐ. 2555 : ออนไลน์) “สงกรานต์เมืองปราจีนบุรีดู ปาระเบิดปิงปอง 6 ลูก ไล่ยิงเลือดสาด บาดเจ็บ 3 ราย ถูกสะเก็ดระเบิดปิงปอง 2 ราย ถูกยิง 1 ราย” (ไทยรัฐ. 2554 : ออนไลน์) ซึ่งปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551 : 244 - 245) อธิบายไว้ว่าเจตคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หลังจากที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้นอาจจะเป็นความรู้สึกในทางบวก ความรู้สึกในทางลบ หรือความรู้สึกที่เป็น กลาง บุคคลจะแสดงความรู้สึกได้ 2 ลักษณะ คือพฤติกรรมภายในและภายนอก และBerkowitz (วัฒนา โอทาตะวงศ์. 2547 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Berkowitz. 1964 : 3) อธิบายเกี่ยวกับความรุนแรงไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่กระทำรุนแรง ผิดปกติ และก่อให้เกิดความเสียหาย หรือมีจุดมุ่งหมายที่จะทำร้ายหรือทำลายสิ่งของบางอย่างดังนั้นการศึกษาเจตคติ ต่อความรุนแรงจึงเป็นหนทางหนึ่งซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความรุนแรงขึ้นได้ ซึ่ง Stoltz (1997 : 53-58) ยังให้ความเห็นว่า คนที่สามารถควบคุมอารมณ์ด้านลบ และควบคุมผลกระทบและความเสียหายต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีปัญหาความยุ่งยากเกิดขึ้น เป็นผู้พร้อมรับกับความยากลำบากทุกสถานการณ์ไม่หวั่นไหว ไม่เก็บมาคิดมากจน จมอยู่กับความทุกข์ และสภาพแวดล้อมทางครอบครัวก็มีผลต่อพฤติกรรมของบุตร Friedman (แสงทอง ไชยเมืองชื่น.

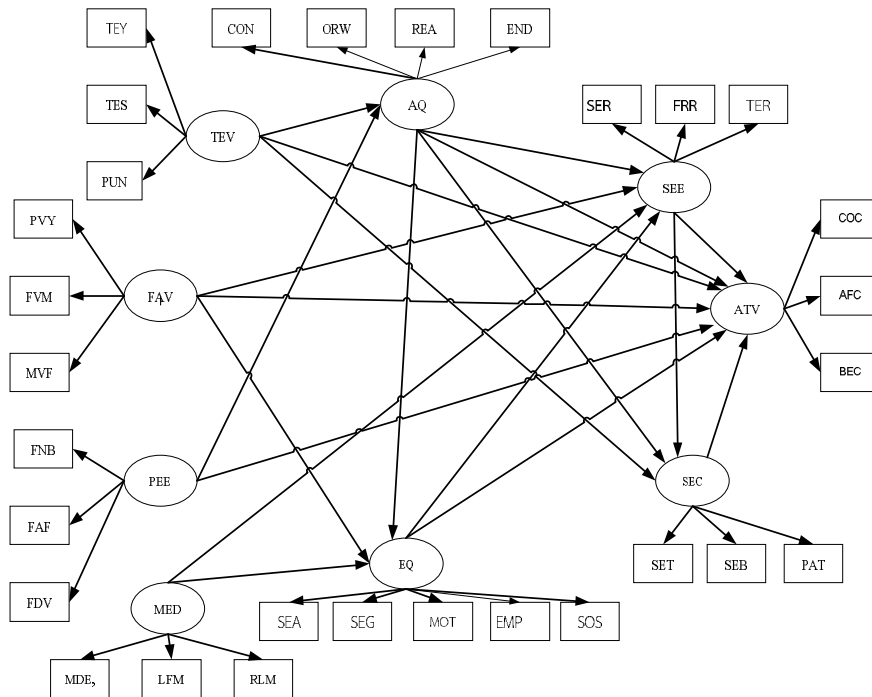
2548 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Friedman. 2003) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันสิ่งที่ขาดหายไปจากสถาบันครอบครัวมากที่สุด คือ ประเด็นการตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ และอารมณ์อย่างเหมาะสม การดูแลความประพฤติของสมาชิก การเป็นแบบอย่างที่ดีในการประกอบอาชีพสุจริต และอบรมธำมรงค์เพื่อให้ครอบครัวมีสถานภาพมั่นคง เพราะพ่อแม่จะมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นทั้งในด้านทัศนคติ ค่านิยม การวางแผนอาชีพ ตลอดจนความฉลาดทางอารมณ์และความสามารถในการควบคุมตนเอง หากครอบครัวดำเนินชีวิตอย่างไร วัยรุ่นก็มักจะเลียนแบบพฤติกรรมอย่างนั้น สอดคล้องกับ ลักขณา สิริวัฒน์ (2545 : 33) ครูเป็นบุคลากร ที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อชีวิตของวัยรุ่น โดยครูเป็นต้นแบบ และเป็นผู้ที่หล่อหลอมให้นักเรียนเป็นคนดี หรือเลวได้ ซึ่ง ข้อมูลจังหวัดหนองคาย โดยสำนักงานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดให้มีการ ศึกษาสภาพปัญหาสังคมของจังหวัด โดยวิธีการประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดเวทีประชาคม การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลตามแผนยุทธศาสตร์ สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2550-2554) พบว่านอกเหนือจากปัญหาสังคมในภาพรวมแล้ว ปัญหาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ก็เป็นประเด็นปัญหาสำคัญ ที่ได้ถูกเอียงกันอย่างกว้างขวาง นอกเหนือจากสภาพปัญหาของแก๊งวัยรุ่นนวงเมือง (แก๊งค์นารายณ์) ที่เป็นปัญหาปวดหัวของ เมืองหนองคายแล้ว จากข้อมูลของหน่วยบริการคลินิกส่งเสริมสุขภาพ พบว่าปัญหาการตั้งครกในวัยเรียน การติดโรคทางเพศสัมพันธ์ การเข้าสู่การขายบริการทางเพศ การมีผู้สูบบุหรี่ของนักเรียนนักศึกษาต่างอำเภอ ที่มาเรียนต่อในเขตเมือง เป็นสัญญาณบ่งชี้ถึงปัจจัยเสี่ยงและอันตรายต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตที่ดีงามของเด็กและเยาวชน (สำนักงานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2554 : ออนไลน์) ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 เป็นการบ่งชี้ว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง มีอิทธิ พลโดยตรงหรือทางอ้อม และมีระดับมากน้อยเพียงใด รูปแบบของโมเดลมีความแปรเปลี่ยนหรือสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

สมมุติฐานการวิจัย

โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

หมายเหตุ

TEV	แทน เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของครู	FDV	แทน การนัดหมายเพื่อกระทำความรุนแรง
TEY	แทน ครูกระทำต่อนักเรียน	MED	แทน อิทธิพลของสื่อ
TVS	แทน ครูกระทำต่อเพื่อนในห้อง	MDE	แทน การเปิดรับสื่อ
PUN	แทน การลงโทษที่รุนแรง	LFM	แทน การเรียนรู้จากสื่อ
FAV	แทน เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว	RLM	แทน ผลการเรียนรู้จากสื่อ
TEY	แทน ผู้ปกครองกระทำต่อนักเรียน	SOS	แทน การมีทักษะทางสังคม
FVM	แทน สามีกระทำต่อภรรยา	SEE	แทน ตัวแปรแฝงการเห็นคุณค่าในตนเอง
PUN	แทน ภรรยากระทำต่อสามี	SER	แทน การยอมรับนับถือตนเอง
PEE	แทน เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของกลุ่มเพื่อน	SEG	แทน การจัดการกับอารมณ์ตนเอง
FNB	แทน พฤติกรรมทางลบของเพื่อน	MOT	แทน การจงใจตนเอง
FAF	แทน การชักชวนหรือแนะนำจากเพื่อน	EMP	แทน การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
AQ	แทน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค	FRR	แทน การได้รับการยอมรับจากเพื่อน
CON	แทน การควบคุมสถานการณ์	TER	แทน การได้รับการยอมรับจากครู
ORW	แทน การวิเคราะห์ทัศนคติของอุปสรรคและยอมรับผลการกระทำของตนเอง	SEC	แทน ตัวแปรแฝงความสามารถในการควบคุมตนเอง
REA	แทน การรับรู้ถึงผลกระทบของอุปสรรค	SET	แทน การควบคุมตนเองด้านอารมณ์
END	แทน ความอดทนต่ออุปสรรค	SEB	แทน ควบคุมตนเองด้านพฤติกรรม
EQ	แทน ความฉลาดทางอารมณ์	PAT	แทน ความอดทน
SEA	แทน การตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง	ATV	แทน เจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง
		COC	แทน ด้านด้านการรับรู้
		AFC	แทน ความรู้สึกและอารมณ์
		BEC	แทน แนวโน้มพฤติกรรม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะได้สารสนเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 นอกจากนี้ยังจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้ศึกษาและตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงซึ่งจะช่วยลดการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาของนักเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 56 โรงเรียน 5,173 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 จำนวน 1,000 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 9 ตัวแปรโดยแบ่งเป็นดังนี้

1. ตัวแปรแฝงภายในที่เป็นตัวแปรตาม คือ เจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (Attitude to violence: ATV)
2. ตัวแปรแฝงภายในที่เป็นตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ความสามารถในการควบคุมตนเอง (Self – Control : SEC) การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self – Esteem : SEE) ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence : EQ) ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค (Adversity Quotient : AQ)
3. ตัวแปรแฝงภายนอกที่เป็นตัวแปรอิสระ (Exogenous variable) ประกอบด้วย เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของครู (Teacher’s Violence : TEV) เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว (Family Violence : FAV) เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงจากกลุ่มเพื่อน (Peers : PEE) อิทธิพลของสื่อ (Media : MED)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

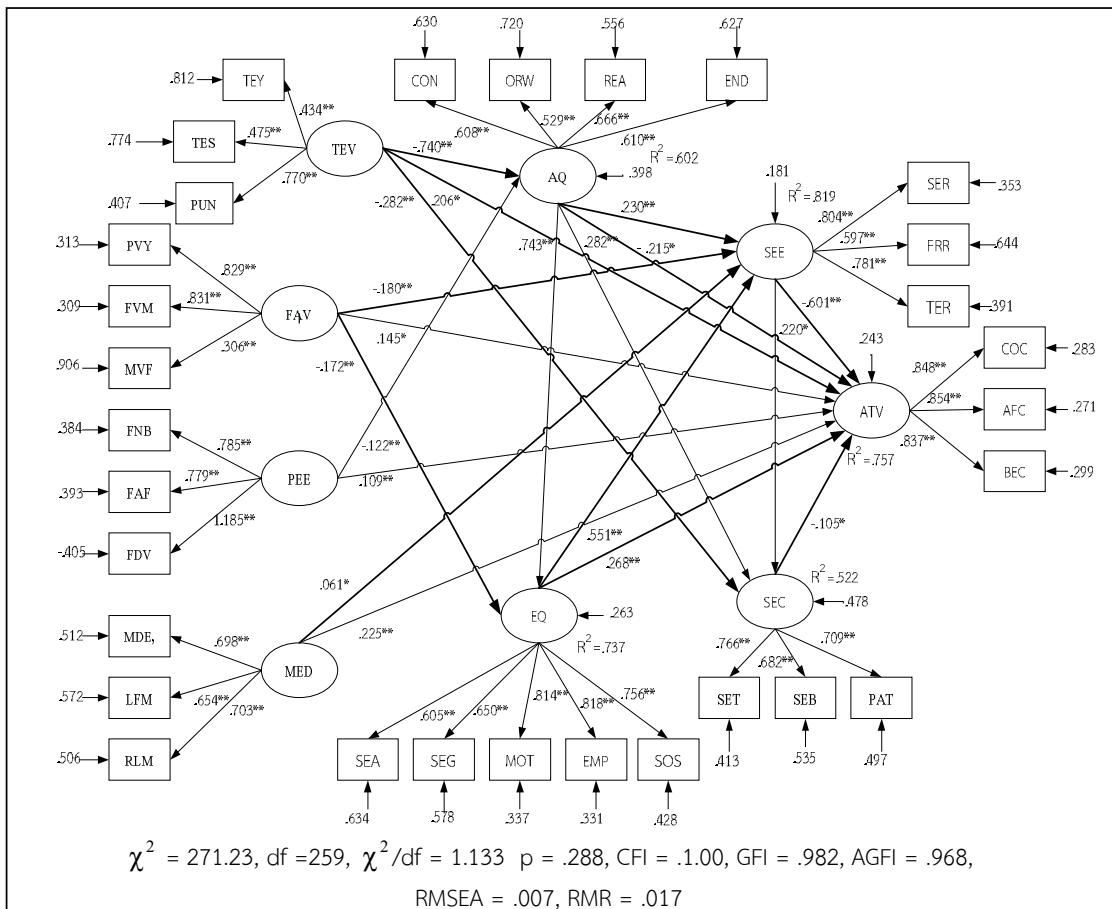
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 1 ฉบับ คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบ่งเป็น 9 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อคำถามเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง จำนวน 22 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .252-.664 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .830 ตอนที่ 2 ข้อคำถามความสามารถในการควบคุมตนเอง จำนวน 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .570-.772 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .847 ตอนที่ 3 ข้อคำถามการเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .545-.890 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .853 ตอนที่ 4 ข้อคำถามความฉลาดทางอารมณ์ จำนวน 20 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .441-.818 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .803 ตอนที่ 5 ข้อคำถามความฉลาดในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค จำนวน 16 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .571-.781 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .836 ตอนที่ 6 ข้อคำถามอิทธิพลสื่อ จำนวน 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ.544-.919 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .855 ตอนที่ 7 ข้อคำถามเหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของครู จำนวน 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .765-.876 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .935 ตอนที่ 8 ข้อคำถามเหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .764-.903 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .935 และตอนที่ 9 ข้อคำถามเหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงจากกลุ่มเพื่อน จำนวน 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .794-.920 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .934

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจากแบบวัดและแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรแฝง ซึ่งสามารถนำเสนอผลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฝงที่ใช้ในการวิจัย
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) ด้วยสถิติการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) แบบมีตัวแปรแฝง (Latent Variable)

ผลการวิจัย

1. รูปแบบความสัมพันธ์ของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ผลการวิเคราะห์โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

จากภาพประกอบ 1 ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า โมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยสามารถพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 271.23 ที่ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 259 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p = .288$) อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติไค-สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.047 ผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ (< 2) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาดัชนีวัดความกลมกลืนพบว่า GFI มีค่าเท่ากับ .982 AGFI มีค่าเท่ากับ .968 และ CFI มีค่าเท่ากับ 1.000 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($> .90$) RMR มีค่าเท่ากับ .017 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($< .20$) และ RMSEA มีค่าเท่ากับ .007 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($< .08$)

2. จากการศึกษาโมเดลได้ค่าอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์โมเดล ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง

ตัวแปรตาม	AQ			EQ			SEE			SEC			ATV		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
TEV	-.740**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.565**	.359**	.206*
FAV	-	-	-	.172**	-	.172**	.275**	.095**	.180**	-.061*	-.061*	-	.271**	.126**	.145*
PEE	-.122**	-	-	.122**	.090**	.090**	.078**	.078**	-	.052**	.052**	-	.163**	.054**	.109**
MED	-	-	-	-	-	-	.061*	-	.061*	.013	.013	-	.187**	-.038*	.225**
AQ	-	-	-	.743**	-	.743**	.640**	.409**	.230**	.423**	.141*	.282**	-	.445**	.230**
EQ	-	-	-	-	-	-	.551**	-	.551**	.121*	.121*	-	-.076	-	.268**
SEE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.220*	-	.220*	-	-.023	-
SEC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-.105*	-	-.105*

หมายเหตุ : ** $p < .01$, * $p < .05$, TE=อิทธิพลรวม, IE=อิทธิพลทางอ้อม, DE=อิทธิพลทางตรง

ผลการวิเคราะห์แสดงปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง พบว่า ปัจจัยเหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของครู (TEV) เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว (FAV) เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงจากกลุ่มเพื่อน (PEE) อิทธิพลสื่อ (MED) ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (AQ) ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEE) ความสามารถในการควบคุมตนเอง (SEC) สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) ได้ร้อยละ 75.70 ทั้งนี้ตัวแปรที่มี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอิทธิพลรวมต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) มากที่สุด ในด้านบวกคือเหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของครู (TEV) ในด้านลบคือการเห็นคุณค่าในตนเอง (SEE) ส่วนอิทธิพลทางอ้อมต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) มากที่สุด ในด้านบวกคือเหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของครู (TEV) ในด้านลบคือความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และอิทธิพลทางตรงต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) มากที่สุดในด้านบวกคืออิทธิพลของสื่อ (MED) ในด้านลบคือการเห็นคุณค่าในตนเอง (SEE)

อภิปรายผล

โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของครู (TEV) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงซึ่งส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทางอ้อมต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) โดยส่งผ่านความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค (AQ) และความสามารถในการควบคุมตนเอง (SEC) ซึ่งส่งผลในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะครูอยู่ในฐานะแม่แบบสำหรับเด็ก เด็กจะเลียนแบบ ครูหลายๆ ประการ เด็กๆ จะเลียนแบบหรือเรียนรู้ลักษณะของครูโดยครูไม่ต้องสอน (ประสาธ อิศรปริดา. 2552 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Woolfolk. 1990 : 5-8) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลักขณา สริวัฒน์ (2545 : 33) ที่กล่าวไว้ว่า ครูเป็นผู้ที่หล่อหลอมให้นักเรียนเป็นคนดีหรือเลวได้ วัยรุ่นเป็นวัยของการศึกษาเล่าเรียน หากว่าวัยรุ่นมีปฏิสัมพันธ์กับครูไปในทิศทางบวกส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และส่งผลให้ปรับตัวได้ดี แต่ถ้าวัยรุ่นมีปฏิสัมพันธ์กับครูในทิศทางลบจะทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกคับข้องใจความวิตกกังวล ความเครียด เป็นต้น ส่งผลให้แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผกา สัตยธรรม (2545 : 41-42) กล่าวไว้ว่า ถ้าครูไม่เอาใจใส่ไม่ให้ความสำคัญ ตลอดจนการลงโทษที่รุนแรงทำให้สุขภาพจิต และระดับสติปัญญาของวัยรุ่นได้รับความกระทบกระเทือนอย่างมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaplan, Kanat-Maymon and Roth (นฤมล เนียมหอม 2549 : 22 ; อ้างอิงจาก Kaplan, Kanat-Maymon and Roth 2005: 408) ซึ่งได้ศึกษาเชิงสำรวจ เรื่อง ผลจากพฤติกรรมการควบคุมของครูที่มีต่อการควบคุมอารมณ์และการเรียนรู้ของเด็ก ผลการวิจัยพบว่า การที่ครูพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กตามที่ครูต้องการที่ใช้การสั่งโดยตรง ไม่ยอมให้เด็กแสดงความคิดเห็นใดๆ ส่งผลทางลบต่ออารมณ์ของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความโกรธ ความวิตกกังวล และไม่เกิดการเรียนรู้ในพฤติกรรมที่ครูต้องการอย่างแท้จริง

2. เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว (FAV) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงซึ่งส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทางอ้อมต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) โดยส่งผ่านความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (SEE) ซึ่งส่งผลในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการของเด็กและวัยรุ่น เพราะไม่เพียงแต่จะทำหน้าที่เลี้ยงดูปกป้องอันตราย ให้ความรักหรือส่งเสริม สนับสนุนเท่านั้น แต่ครอบครัวยังเป็นแหล่งปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทักษะคิด และคุณลักษณะทางจิตใจหลาย ๆ ประการให้แก่เด็กและวัยรุ่นด้วย การอบรมเลี้ยงดูที่เด็กและวัยรุ่นได้จากครอบครัว จะสามารถ กำหนดทิศทางของการพัฒนาบุคลิกภาพ คุณลักษณะทางอารมณ์ แม้ว่าปัจจัยที่กำหนดคุณภาพของครอบครัวอาจมีได้หลายประการ แต่ปัจจัยหนึ่งที่นับว่ามีความสำคัญอย่างมาก คือ บรรยากาศของครอบครัว (ประณต คำนิม. 2543 : 6) สอดคล้องกับ เกษร ภูมิดี (2546 : 44) ได้อธิบายว่าการอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดาหรือผู้เลี้ยงมีอิทธิพลต่อพัฒนาการในทุกๆ ด้านของเด็ก เด็กจะค่อยๆ ซึมซับเอาค่านิยม อุปนิสัยท่าทาง ความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกว่าเป็นชายหรือเป็นหญิง มาตรฐานทางด้านศีลธรรมคุณธรรม และวัฒนธรรมที่ดีจากการกระทำของผู้ใหญ่

3. เหตุการณ์พฤติกรรมความรุนแรงจากกลุ่มเพื่อน (PEE) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) โดยส่งผ่านความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรค (AQ) ซึ่ง

ส่งผลในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในช่วงของวัยรุ่นการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านกายภาพ และด้านชีวภาพนับเป็นสิ่งที่ดำเนินไปตามปกติ แต่ที่จะแปลกไปคือพฤติกรรมรวมตัว หรือการแสดงตนกับคำว่าเพื่อน เด็กวัยรุ่นจะใช้เวลาส่วนใหญ่ออกไปพบปะกันกับกลุ่มเพื่อน อย่างสนุกสนาน ทำให้กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อเจตคติ ค่านิยม ความสนใจ และการแสดงออกของพฤติกรรมต่าง ๆ มากกว่าบทบาทของครอบครัว ทำให้มีพฤติกรรมเลียนแบบอย่างเดียวกัน (มธุรส สว่างบำรุง. 2543 : 154) สอดคล้องกับแนวคิดของ Carolyn (2006 : 126) ได้กล่าวว่าวัยรุ่นจะมีการพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม โดยต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ชอบทำตัวเป็นจุดเด่นและเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อความสนใจและรสนิยมของวัยรุ่นมากกว่าครอบครัว เพราะวัยรุ่นส่วนใหญ่คิดว่าเพื่อนสามารถให้สิ่งบางอย่างโดยที่หาไม่ได้กับจากครอบครัวอื่น ๆ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Gordon (วิมลพรรณ ทองชาติ. 2548 : 57 ; อ้างอิงมาจาก Gordon. 1975 : 179) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนช่วยสนองความต้องการของเด็กได้ เช่น 1) ให้การยอมรับและความเป็นเจ้าของ 2) ให้ประสบการณ์ เช่น กลวิธีการแก้ปัญหา 3) ให้ข้อเท็จจริง (แม้จะเป็นสิ่งที่ผิด) ที่สมาชิกต้องการ 4) กลุ่มสามารถจัดหารางวัลสนองความต้องการได้ 5) สนองแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ในขณะที่พ่อแม่บางคนไม่อาจจะให้ได้ 6) ทำให้เด็กหนีความกดดันจากบ้านได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาสินี มุกดาวงษ์ (2547 : 65) พบว่า สาเหตุความเครียดและวิธีการเผชิญความเครียดมาจากเพื่อนมีวิธีการเผชิญความเครียด คือ การระบายออกมาเป็นพฤติกรรม เช่น การร้องไห้คนเดียว กรีดไวยวาย มีอารมณ์ใส่เพื่อน ระบายกับเพื่อน ใช้กำลังทะเลาะวิวาทกัน

4. อิทธิพลของสื่อ (MED) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงซึ่งส่งผลในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทางอ้อมซึ่งส่งผลในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) โดยส่งผ่านการเห็นคุณค่าในตนเอง (SEE) ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบันสื่อมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งทั้งสิ่งที่เป็นสาระความรู้ และบันเทิงไปสู่ประชาชนทุก เพศ ทุกวัย ทุกฐานะ ทุกโอกาสและทุกหนทุกแห่งจนกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน Klapple (ประม สตะเวทิน. 2540 : 141-146 ; อ้างอิงมาจาก Klapple. 1960) ที่อธิบายว่าเนื้อหาในสื่อมวลชนสามารถเป็นแรงเสริมเจตคติ ค่านิยม ปทัสถานความเชื่อของบุคคลที่รับข่าวสารได้นอกจากนี้วัยรุ่นเองก็มีแนวโน้มของการยอมรับว่าสื่อมีอิทธิพลต่อเจตคติและพฤติกรรมทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ด้วยซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รังสรรค์ โฉมยา (2554 : 330-333) ได้อธิบายว่า อิทธิพลของสื่อมวลชนเป็นการเกิดของเจตคติในลักษณะของการรับข้อมูลจากสื่อมวลชนเกี่ยวข้องกับกระบวนการยอมรับนวัตกรรมของบุคคลในเรื่องๆ ที่บุคคลได้ประเมินค่าแล้วว่าดีต่อตนเอง ทำให้บุคคลค่อยๆ พัฒนาเจตคติในเรื่องนั้นๆ ให้เกิดขึ้น โดยที่ Bennett, C (2002: 35) ได้ศึกษาอิทธิพลจากความชื่นชอบบุคคลที่มีชื่อเสียงที่มีต่อวัยรุ่นพบว่า กลุ่มวัยรุ่นส่วนมากมักเลียนแบบการแต่งกายและพฤติกรรมของบุคคลที่มีชื่อเสียงที่ชื่นชอบ เช่น การแสดง การเล่นกีฬา การทานอาหารมังสวิรัต หรือการเสพยาเสพติด ซึ่งอิทธิพลของบุคคลที่มีชื่อเสียง มีผลต่อเจตคติ ค่านิยม รวมถึงศีลธรรม และจริยธรรม จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับพัฒนาการการสร้างความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง

5. ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (AQ) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) โดยส่งผ่านความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEE) ความสามารถในการควบคุมตนเอง (SEC) ซึ่งส่งผลในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ (2546 : 2) ที่กล่าวว่า AQ เป็นตัวชี้ถึงความสามารถ แต่ละบุคคลในการดำรงชีวิตเมื่อเผชิญกับความทุกข์ หรืออุปสรรคแล้วสามารถจัดการต่อสถานการณ์หรือการต่อสู้เพื่อฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ และเป็นความสามารถในการใช้พลังความคิดของตนด้วยความมุ่งมั่นเอาชนะอุปสรรคความ ยากลำบากอย่างคนมีกำลังใจและความหวังอยู่เสมอ ช่วยให้ประสบความสำเร็จทั้งชีวิตส่วนตัวการทำงานและการดำรงชีวิตในสังคมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Stoltz (1997 : 154) ที่กล่าวว่า เป็นการค้นหาวาลิ่งใดคือต้นตอ สาเหตุของอุปสรรคที่เกิดขึ้น ระบุให้ชัดเจนว่าตนเองต้องทำสิ่งใดที่เฉพาะเจาะจงลงไปเพื่อให้สามารถทำให้สถานการณ์ดีขึ้น ตัดสินลงไปว่าสิ่งใดที่อยู่

ความรับผิดชอบของเรา และสิ่งใดที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบหรือการตัดสินใจของเรา เลือกวิธีการและลงมือดำเนินการเพื่อให้อุปสรรคอยู่กับเราให้น้อยที่สุด ด้วยการหาข้อมูลที่จำเป็นเพิ่มเติม และวิธีที่จะสามารถควบคุมไม่ให้อุปสรรค

6. ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงซึ่งส่งผลในทางบวก และทางอ้อมซึ่งส่งผลในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) โดยส่งผ่านการเห็นคุณค่าในตนเอง (SEE) โดยจากทฤษฎี ของนักจิตวิทยา กล่าวไว้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ต้องมีอิทธิพลทางลบต่อเจตคติต่อความรุนแรง ซึ่งผลของอิทธิพลทางตรงกลับส่งผลทางบวก เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์เกิดจาก 2 สิ่ง คือ พันธุกรรม และสิ่งแวดล้อมหลังกำเนิด สอดคล้องกับแนวคิดของกรมสุขภาพจิต (2543 : 27) ได้กล่าวถึงความฉลาดทางอารมณ์ว่า เป็นความฉลาดและความสามารถทางสมองอย่างหนึ่ง การที่คนเราจะมีความฉลาดทางอารมณ์มากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับ 2 ปัจจัยหลัก คือ 1) พันธุกรรมและพื้นฐานอารมณ์เพราะพันธุกรรมคือตัวกำหนดให้มนุษย์ทุกคนมีลักษณะพื้นฐานอารมณ์ที่แตกต่างกันไปและพื้นฐานอารมณ์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิดก็จะเป็นส่วนสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมอารมณ์บุคลิกภาพนอกจากนี้สภาพแวดล้อมขณะอยู่ในครรภ์ ก็มีส่วนไม่น้อยต่อการสร้างพื้นฐานอารมณ์ของลูก เช่น แม่ก็มีความเครียด อาจทำให้ลูกมีอารมณ์ไม่ดี ซึมเศร้าโศกเสียใจ ส่วนแม่ที่อารมณ์ดีมีความสุขสบายใจขณะตั้งครรภ์ ก็มักจะได้อลูที่เด็กเลี้ยงง่าย ร่าเริง 2) สภาพแวดล้อมการเลี้ยงดู การเลี้ยงดูในสภาพที่เหมาะสมกับอารมณ์ก็จะสามารถจะช่วยพัฒนาอารมณ์และควบคุมพื้นฐานอารมณ์ด้านลบ ขณะเดียวกันก็สามารถจะส่งเสริมพื้นฐานอารมณ์ด้านบวกให้ดีโดดเด่นยิ่ง ๆ ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วีระวัฒน์ ปันนิตมัย (2542 : 18-19) กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์ เกี่ยวข้องอย่างมากกับบุคลิกภาพทางอารมณ์ที่เจริญสมวัย เช่น สามารถอดทนรอได้ไม่ใจร้อน โกรธง่าย รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นต้น ความฉลาดทางอารมณ์ของแต่ละช่วงวัยก็แตกต่างกันไป แต่เมื่อโตขึ้นความฉลาดทางอารมณ์ก็น่าจะสูงขึ้น

7. การเห็นคุณค่าในตนเอง (SEE) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม แต่อิทธิพลทางอ้อมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอิทธิพลทางตรงส่งผลในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) โดยส่งผ่านความสามารถในการควบคุมตนเอง (SEC) โดยปกติบุคคลย่อมรักตัวเอง และต้องการการยอมรับตนเองจากสังคมสอดคล้องกับแนวคิดของ Maslow (วิมลพรรณ ทองชาติ. 2548 : 40-42 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. 1970 : 45) ได้อธิบายไว้ว่า ความต้องการของมนุษย์มีติดตัวมาแต่กำเนิดและพฤติกรรมของมนุษย์นั้นอธิบายได้ โดยเป้าหมายของมนุษย์ ซึ่งจะมีแนวโน้มของพฤติกรรมที่มนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการของเขา มาสโลว์กล่าวว่ามนุษย์ต้องได้รับความพึงพอใจจากความต้องการขั้นต่ำสุดเสียก่อนจึงจะผ่านพ้นไปสู่ความต้องการระดับสูงเขาจึงได้เรียงความต้องการของมนุษย์ไว้เป็นขั้นๆ ดังนี้ 1) ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) 2) ความต้องการด้านความปลอดภัย (Safety Needs) 3) ความต้องการด้านความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness And Love Needs) 4) ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) ประกอบด้วย 2 ส่วน กล่าวคือ 4.1) ความรู้สึกนับถือตนเอง (Self-Respect) 4.2) ความรู้สึกต่อคุณค่าที่บุคคลอื่นมีต่อตน (Esteem-Form Others) 5) ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self Actualization Needs) การได้รับการนับถือเห็นคุณค่าและหากได้การพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าตนเองขึ้นไปทีก็จะเข้าสู่ขั้นบรรลุสัจแห่งตนซึ่งเป็นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ที่มาสโลว์กล่าวไว้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของอุมามพร ตรังคสมบัติ (2546 : 50-54) สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองไว้ดังนี้ 1) ปัจจัยภายใน หมายถึงปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวบุคคล 2) ปัจจัยภายนอก หมายถึงสิ่งที่อยู่แวดล้อมตัวเด็ก เช่น เพื่อน ครอบครัว ครูผู้ร่วมงาน เป็นต้น

8. ความสามารถในการควบคุมตนเอง (SEC) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงซึ่งส่งผลในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง (ATV) การอยู่ในสังคมที่ต้องแก่งแย่งแข่งขันทุกครั้งที่ให้ได้ตามที่ตัวเองคิด หรือตามอารมณ์ตนเองนั้นไม่ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Wright (มัลลิกา กาลกฤษณ์. 2546 :

14 ; อ้างถึงจาก Wright. 1976 : 92) กล่าวว่า ความสามารถของบุคคลที่บังคับนิสัยของตนเอง พฤติกรรมของตนเอง เมื่อเผชิญกับสิ่งยั่วยุและสถานการณ์กดดัน โดยปราศจากรางวัลหรือการสนับสนุนจากภายนอกและเน้นด้วยว่า การควบคุมตนเองเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคมและจริยธรรมและ Bandura (ออร์พลอย เกษมสันต์ ณ อยุธยา. 2546 : 11 ; อ้างถึงจาก Bandura. 1977 : 140) กล่าวไว้ว่า เป็นความสามารถในการกำหนดตนเองของ บุคคลด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และการกระทำให้เป็นไปในทิศทางที่บุคคลต้องการ ไม่ว่าจะเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ หรืออยู่ในสถานการณ์ที่เกิดปัญหาความขัดแย้งในใจซึ่งเป็นไปตาม ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychosexual Developmental State) ซึ่ง ฟรอยด์ (Freud) (นิตยา วรธนรัตน์. 2546 : 27 ; อ้างถึงจาก Vernon and Calvin. 1974 : 43) อธิบายว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับแรงกระตุ้นหรือแรงขับตามธรรมชาติ ซึ่งสามารถทำลายบุคคลและสังคมได้ หากไม่มีการควบคุมที่ดี ซึ่งก็จะนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนออกนอกกรอบที่สถานของสังคม บุคคลจึงต้องได้รับการอบรมสั่งสอนเพื่อที่จะสามารถควบคุมตนเองให้ได้ระดับหนึ่งและมากพอที่จะขัดเกลาตัวบุคคลนั้นให้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย พบว่า พฤติกรรมความรุนแรงของครู พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัว พฤติกรรมความรุนแรงจากกลุ่มเพื่อน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรค ความฉลาดทางอารมณ์ การเห็นคุณค่าในตนเอง การควบคุมตนเอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง ดังนั้นครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาโปรแกรม กิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวันปฐมนิเทศ การออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ฯลฯ เพื่อใช้ในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนลดอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง เพื่อให้นักเรียนใช้ชีวิตอยู่ในสังคม สร้างสรรค์สังคมด้วยการมองเห็นคุณค่าชีวิตของตนเองและเพื่อนร่วมโลก

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 แต่การป้องกันและปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงในทางที่ถูกต้องในทุกๆระดับ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากสถาบันการศึกษาอื่น ทั้งในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ทั้งของภาครัฐและเอกชน เพื่อดูปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง และหาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมเจตคติต่อความที่ดีต่อเยาวชนที่จะเป็นกำลังของชาติ

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรเชิงสาเหตุที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ทั้ง 8 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง ได้ร้อยละ 75.70 แสดงว่า ยังมีตัวแปรอื่น ที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงอีก ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไป จึงควรพิจารณานำตัวแปรที่มีอิทธิพลมาศึกษาเพิ่มเติมตามที่ได้วิจัยได้ทำการศึกษาไว้แล้วเช่น ความมีเหตุผลทางจริยธรรม และความเชื่อมั่นในตนเอง บรรยากาศในชั้นเรียน เพื่อให้โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อพฤติกรรมความรุนแรง ได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกษร ภูมิดี. การศึกษาความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค (AO) ที่มีบุคลิกภาพและการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- กรมวิชาการ. แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2542.
- กรมสุขภาพจิต. อิคิว : ความฉลาดทางอารมณ์. นนทบุรี : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2543.
- เดิมทิพย์ พานิชพันธ์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนชายในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เขต 2 จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- ทิมข่าวอาชญากร. “ไทยรัฐออนไลน์,” รวบแก๊งโจ่งกพวกก่อเหตุตะลุมบอล ฟันตร-ยิงชาวบ้านเจ็บ. 24 พฤษภาคม 2555. <<http://www.thairath.co.th/content/region/262969>> 10 มกราคม 2556.
- ไทยรัฐออนไลน์. “ไทยรัฐออนไลน์,” สงกรานต์ปราจีนฯดูโล่ยิง-ปาระเบิด เลือดสาด เจ็บ 3. 14 เมษายน 2555. <<http://www.thairath.co.th/content/region/253014>> 10 มกราคม 2556.
- นฤมล เนียมทอง. การพัฒนากระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมของครู ในการสร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กปฐมวัย โดยใช้แนวคิดการสะท้อนความคิด และการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- นิตยา วรรณรัตน์. ผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา เพื่อพัฒนาการควบคุมตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแร่ฟ้า จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- ประมะ สดเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : จำรัสการพิมพ์, 2540.
- ประสาธ อิศรปรีดา. สารัตถะจิตวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาสารคาม : คลังนานาวิทยา, 2552.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ, 2551.
- ผกา สัตยธรรม. สุขภาพจิตเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ภาสินี มุกดาวงษ์. ความเครียดและวิธีการเผชิญความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ พศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.
- มธุรส สว่างบำรุง. เอกสารประกอบการสอน วิชา ศท 303 จิตวิทยาพัฒนาการ. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2543.
- มัลลิกา กาลกฤษณ์. การเปรียบเทียบผลของการใช้กรณีตัวอย่างกับการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์สาธารณสมบัติในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.
- รังสรรค์ โฉมยา. จิตวิทยา : พื้นฐานในการทำความเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.
- ลักขณา สิริวัฒน์. สววิทยาจิตและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2545.

- วัฒนา โอทาทะวงษ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรุนแรงของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- วิมลพรรณ ทองชาติ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะซึมเศร้าของวัยรุ่น ในจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. เขาวนอารมณ์(EO) ดัชนีวัดความสุขและความสำเร็จของชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2542.
- แสงทอง ไชยเมืองชื่น. การทำหน้าที่ของครอบครัวและพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กวัยรุ่นในจังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ พย.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
- สำนักงานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. “บ้านเด็กดีหนองคาย,” โครงการพัฒนาและสร้างเสริมทักษะชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชน จังหวัดหนองคาย. 14 กันยายน 2554. <<http://dekdeenongkhai.org/old/index1.php?lang=th&m=OurProject1>> 18 มกราคม 2556.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. Everesd พาลูกค้นหาความนับถือตนเอง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชันตำการพิมพ์, 2546.
- อรพลอย เกษมสันต์ ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบการควบคุมตนเอง และมโนภาพแห่งตนของนักศึกษาวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในหอพักกับนักศึกษาวัยรุ่นที่อยู่ตามบ้าน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.
- Bennett, C. “Fan Club Confessions : Teen Underestimate Influence of Celebrity Idol,” Psychology Today. 1 January, 2002.
- Carolyn, Meggitt. Child Development/An Illustrated Guide. 2nd ed. UK : Bath Press, 2006.
- Stoltz, Paul G. Adversity Quotient Turning obstacles into opportunities. New York : John Wiley & Son Inc, 1997.